

Jordbruksföretagens kombinationsverksamheter 2013

JO0108

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	4
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	5
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
B.2 Tillförlitlighet.....	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.3 Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3 Aktualitet	7
3.1 Frekvens	7
3.2 Framställningstid	7

3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
B.5	Tillgänglighet och förståelighet.....	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	9
5.3	Dokumentation	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Jordbrukets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se <http://www.scb.se/SOS> .

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036- 15 59 33
Telefax: 036- 34 01 96
E-post: Fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Johan Holmer
Telefon: 036- 15 60 68

Telefax

036- 34 01 96

E-post:

Fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100) och Jordbruksverkets föreskrifter om statistisk undersökning avseende strukturen i jordbruket (SJVFS 2013:4)

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik baseras på en undersökning som regleras genom Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 1166/2008 av den 19 november 2008 om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktionsmetoder inom jordbruket samt upphävande av rådets förordning (EEG) nr 571/88.

A.10 Syfte och historik

Sedan lång tid tillbaka genomförs årliga statistiska undersökningar i Sverige för att redovisa jordbrukets struktur i juni månad. Undersökningarnas omfattning varierar. Vissa år berörs samtliga jordbruksföretag av undersökningarna medan enbart ett urval av jordbruksföretag berörs andra år. Uppgifterna som samlas in ställs årligen samman i Lantbruksregistret, LBR.

Fram t.o.m. 1999 hämtades uppgifter från jordbruksföretagen in av SCB via pappersenkäter. Fr.o.m. år 2000 är Jordbruksverket ansvarig myndighet. I och med det har även administrativa register börjat användas för att hämta in vissa uppgifter. Jordbrukarna behöver på så sätt inte lämna samma uppgifter mer än en gång.

A.11 Statistikanvändning

I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för marknadsbedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar. Inom EU används statistiken tillsammans med motsvarande statistik för övriga EU-länder som underlag för kalkyler, prognoser och utvärderingar.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Statistiken bygger på uppgifter i Lantbruksregistret 2013 (LBR) som omfattar samtliga jordbruksföretag i landet. LBR baseras på en postenkätundersökning i juni 2013 till samtliga jordbruksföretag samt på bearbetningar av Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (IACS) och centrala djurdatabasen (CDB). Postenkätundersökningen var en del i den undersökning av jordbrukets struktur som genomfördes i samtliga EU:s medlemsstater enligt förordning 1166/2008 (se avsnitt A.9 ovan).

Ett urval om 25 101 företag fick frågor om sin kombinationsverksamhet, utöver de ordinarie frågorna i undersökningen av jordbrukets struktur. Resultaten har sedan räknats upp för att motsvara alla jordbruksföretag.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering sker till EU:s statistikkontor, Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inga planer på att ändra undersökningsinnehållet beträffande kombinationsverksamhet inom jordbruket i den kommande undersökningen 2016.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar antal företag med kombinationsverksamhet inom följande områden: *Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter, Hantverk, Förädling och försäljning av gårdsprodukter, Förädling av trä, Vattenbruk, Produktion av förnybar energi, Jordbruksarbete på entreprenad åt andra jordbruksföretag, Annat arbete på entreprenad, Övrigt samt Kombinationsverksamheternas andel av den totala omsättningen på jordbruksföretaget.* Referensperiod är juni 2012 - maj 2013.

Statistiken baseras på en postenkätundersökning till ett urval jordbruksföretag i juni 2013.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De storheter som uppskattas är:

- Antal företag med kombinationsverksamhet som har ett direkt samband med jordbruk under perioden juni 2012 - maj 2013.

1.1.1 Objekt och population

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjurskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Den population som statistiken ska belysa utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni 2013 uppfyllde något av följande kriterier:

- brukade mer än 2,0 ha åkermark
- brukade sammanlagt minst 5,0 hektar jordbruksmark
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter växthusyta
- innehade djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2013 till och med den 10 juni 2013 omfattade minst 10 nötkreatur, eller minst 10 suggor eller 50 svin, eller minst 20 får, eller 1 000 fjäderfä.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- antal jordbruksföretag

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av *totalvärdet* av antal jordbruksföretag med kombinationsverksamhet.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antal företag med kombinationsverksamhet som har ett direkt samband med jordbruket redovisas efter följande indelningar:

- region (län, produktionsområde)
- storleksgrupp åkermark
- storleksgrupp jordbruksmark
- driftsinriktning
- kombinationsverksamhet enligt följande kategorier: *Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter, Hantverk, Förädling och försäljning av gårdsprodukter, Förädling av trä, Vattenbruk, Produktion av förnybar energi, Jordbruksarbete på entreprenad åt andra jordbruksföretag, Annat arbete på entreprenad, Övrigt samt Kombinationsverksamheternas andel av den totala omsättningen på jordbruksföretaget.*

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser perioden juni 2012 - maj 2013.

1.2 Fullständighet

-

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Av dessa fel torde i första hand bortfallsfelen påverka tillförlitligheten i statistiken. Felen kan i vissa fall ha betydande inverkan på statistikens tillförlitlighet. För alla värden har medelfel beräknats. I de fall medelfelet motsvarar 35 % eller mer av värdet redovisas det inte, då det inte är tillräckligt tillförlitligt.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Jordbruksföretagens kombinationsverksamheter 2013 var en urvalsundersökning. De 67 146 företagen i LBR stratifierades efter husdjursbesättningar, arealer, företagsstorlek och om de var trädgårdsföretag eller ej. Detta resulterade i 127 strata från vilka ett slumpmässigt urval drogs, med större vikt vid större företag.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan undertäckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av LBR. Ramen för 2013 års undersökning består av LBR 2012 kompletterat med information från framför allt Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (IACS) och centrala djurdatabasen (CDB). Andra källor som har använts för uppdatering av rampopulationen är t.ex. resultat från mellanliggande statistiska undersökningar samt Jordbruksverkets register över produktionsplatser för djur.

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i de använda registren eller uppgifterna på enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. I enkätundersökningen görs kontroller dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden.

2.2.4 Svartsbortfall

Frågorna om kombinationsverksamhet ingick som en del i den större strukturundersökningen och var ett underurval på hela undersökningen. Strukturundersökningen var en totalundersökning. Bortfallet var ca 2,5 % medan det partiella bortfallet på frågorna om kombinationsverksamhet var upp emot 30 %. På det partiella bortfallet har imputering gjorts.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan förekomma men bedöms inte påverka resultatet i stort. Dock kan fel förekomma på enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

Det har antagits att de företag som inte svarat på avsnittet om kombinationsverksamhet ser likadana ut som de företag som svarat på avsnittet, alltså att urvalet är representativt för rampopulationen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Som mått på precisionen anges det relativa medelfelet uttryckt i procent av det skattade antalet företag. Medelfelet avspeglar främst urvalsfel och effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom bortfallsfel eller mätfel. Med hjälp av medelfelet kan ett konfidensintervall beräknas på följande sätt. För ett skattat antal om 24 524 företag och ett medelfel på 1 % kan man med 95 % säkerhet säga att intervallet $24\,524 \pm 1,96 \times 1 \% * 24\,524$ (alltså 24 043 – 25 005) omfattar det verkliga antalet företag.

Medelfelet redovisas i kursiv stil efter varje värde i tabellerna. Om medelfelet är 35 % eller högre redovisas varken värde eller medelfel.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningar om kombinationsverksamheten i jordbruket kommer närmast att göras år 2016.

3.2 Framställningstid

15 månader

3.3 Punktlighet

Ursprungligen skulle publiceringen ha skett i juni 2014, men då bortfallsanalysen tog längre tid än beräknat sköts den upp till september och publiceringsplanen ändrades i enlighet med detta.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Fr.o.m. år 2010 har definitionen för vilka företag som ingår i LBR ändrats. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämmer överens med de svenska. Fr.o.m. 2010 är därför LBR:s avgränsningar en sammanslagning av de tidigare svenska avgränsningarna i LBR samt EU:s avgränsningar. Detta gör att uppgifterna för år 2010 inte är fullt jämförbara med föregående års siffror. På grund av detta har det i alla tabeller lagts in värden för Riket som överensstämmer med den tidigare, svenska definitionen av LBR.

Den största skillnaden mellan den tidigare svenska definitionen av LBR och EU:s avgränsningar gäller arealer. Medan man i de tidigare, svenska avgränsningarna hade en gräns på minst 2,0 hektar åkermark har man i EU:s avgränsningar en gräns på minst 5,0 hektar jordbruksmark. I LBR 2010 används därför en avgränsning på minst 2,0 hektar åkermark eller minst 5,0 hektar jordbruks-

mark. För en jämförelse mellan de olika avgränsningarna, se tabellen nedan. Med de tidigare, svenska avgränsningarna innehöll LBR 68 150 företag 2010. Med den nuvarande avgränsningen innehöll LBR 71 091 företag. Således gjorde den nuvarande avgränsningen att LBR ökade med ca 3 000 företag. Dessa företag återfanns i stort sett bara i storleksklassen företag med 2,0 hektar åkermark eller mindre.

Jämförelse av avgränsningar i LBR 2010

Tidigare, svenska LBR	EU:s avgränsningar	LBR:s nuvarande avgränsningar
68 150 företag	63 711 företag	71 091 företag
2,0 ha åkermark	5,0 ha jordbruksmark	2,0 ha åkermark
0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter	1,0 ha permanenta utomhusgrödor (fruktträd, plantskolor osv.)	5,0 ha jordbruksmark
200 kvm växthusyta	0,5 ha andra utomhusodlingar (grönsaker, jordgubbar osv.)	0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter
50 mjölkkor	0,1 ha växthusgrödor	200 kvm växthusyta
250 nötkreatur	0,1 ha blommor och andra dekorativa grödor	10 nötkreatur
250 svin	10 nötkreatur	50 svin
50 suggor	50 svin	10 suggor
50 tackor	10 suggor	20 får
1000 fjäderfä	20 får	1000 fjäderfä
	1000 fjäderfä	

Frågan angående kombinationsverksamhet har förändrats år 2010 jämfört med tidigare år. För det första har frågan bytt namn från landsbygdsutveckling till kombinationsverksamhet. För det andra har alternativet för entreprenadarbete ändrats. Tidigare fanns det enbart ett alternativ för kombinationsverksamhet, medan det år 2010 fanns två alternativ för kombinationsverksamhet.

Frågan år 2010 och 2013.

13. KOMBINATIONSVERSAMHET

OBS! Verksamhet i skogsbruk ska inte räknas med

Bedrivs någon inkomstbringande kombinationsverksamhet på jordbruksföretaget där företagets resurser används?

☐ Nej	☐ Förädling av trä (t.ex. sågning av timmer)
☐ Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter	☐ Produktion av förnybar energi (vindenergi, ved, flis eller dylikt för försäljning)
☐ Vattenbruk	☐ Jordbruksarbete på entreprenad åt andra jordbruksföretag
☐ Hantverk	☐ Annat arbete på entreprenad (ej jordbruksarbete)
☐ Förädling och försäljning av gårdsprodukter	

Övrigt, ange vad

Hur stor del av jordbruksföretagets totala omsättning utgör de ovan angivna verksamheterna?

- 0- 10 % 11- 50 % 51- 100 %

Frågan år 2007.

14. LANDSBYGDSUTVECKLING

Bedriver någon företagare, dennes maka/make/sambo eller annan familjemedlem annan inkomstbringande verksamhet som har direkt samband med jordbruket? Flera alternativ får anges.

OBS! Verksamhet i skogsbruk ska inte räknas med.

☐ Nej	☐ Förädling av trä (t.ex. sågning av timmer)
☐ Turism, uthyrning och andra fritidsaktiviteter	☐ Produktion av förnybar energi (vindenergi, ved, flis eller dylikt för försäljning)
☐ Vattenbruk	
☐ Hantverk	☐ Arbete på entreprenad (där jordbruksföretagets utrustning används)
☐ Förädling och försäljning av gårdsprodukter	

Övrigt, ange vad

Företagsbegreppet i LBR och IACS skiljer sig åt. Med ett jordbruksföretag avses i LBR en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. IACS består i sin tur av personer/företag som ansökt om arealbaserade stöd.

I samband med EU:s senaste jordbruksreform, som genomfördes i Sverige år 2005, ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd kraftigt. En stor del av de nya ansökningarna kom från jordbrukare som tidigare inte ansökt om stöd och därmed inte funnits med i registret över de arealbaserade stöden. En stor del av dessa jordbrukare kunde inte heller hänföras till ett befintligt företag i LBR.

I de fall en jordbrukare som ansökt om arealbaserat stöd inte kan hänföras till ett befintligt företag i LBR skapas ett nytt företag. Det ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd år 2005 ledde därför till att antalet företag med mer än 2 hektar åkermark blev ca 8 000 eller 12 % fler än år 2003. Ökningen av antalet företag i jordbruksstatistiken 2005 jämfört med tidigare år innebär inte med säkerhet att den faktiska strukturen i jordbruket förändrats på motsvarande sätt.

Det bör även påpekas att jordbruksföretag med mindre än 2,01 hektar åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark inte ingår i tabellerna för år 2003.

2013 års undersökningsfråga har inte förändrats jämfört med 2010.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten torde vara god med motsvarande statistik från övriga EU-länder.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden JO 47 SM 1401 på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Vissa sammanställningar publiceras även i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Presentation sker i diagram, tabeller och textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Jordbruksverket kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Johan Holmer på Jordbruksverket, telefon 036-15 60 68, epost: statistik@jordbruksverket.se .